

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ДІТЕЙ З ОРГАНІЧНИМИ
УРАЖЕННЯМИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ»
для студентів V курсу

Змістовий модуль 1. Дослідження нервової системи у дітей

Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей різного віку

Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей різного віку. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Дослідження чутливості.

Короткий зміст практичних завдань

1. Розгляд питання анатомо-фізіологічних особливостей нервової системи у дітей різного віку.
2. Методи дослідження нервової системи. Дослідження чутливості.
3. Опрацювання наочних матеріалів (малюнків, відеоматеріалів).

Тема. Патологічні рефлекси

Дослідження рефлексів. Види патологічних рефлексів у дітей. Неврологічний огляд дітей різного віку.

Короткий зміст практичних завдань

1. Розгляд питання неврологічний огляд дітей різного віку.
2. Картки неврологічного обстеження.
3. Опрацювання наочних матеріалів (малюнків, відеоматеріалів) щодо питання патологічних рефлексів у дітей
4. Коонтрольна модульна робота

Тема. ДЦП. Етіологія, патогенез, класифікація

Розгляд питання дітей з церебральним паралічем, причин виникнення, класифікації.

Короткий зміст практичних завдань

1. Форми ДЦП

2. Причини ДЦП
3. Супутні порушення у дітей з ЦП
4. Класифікації ЦП
5. Опрацювання наочних матеріалів (малюнків, відеоматеріалів)

Тема. Руховий розвиток дітей з ЦП та його оцінка

Руховий розвиток дітей з церебральним паралічем.

Короткий зміст практичних завдань

1. Руховий розвиток дітей з ЦП та його оцінка.
2. Оцінка моторного розвитку за GMFCS.
3. Опрацювання наочних матеріалів (малюнків, відеоматеріалів)

Тема. Реабілітаційне обстеження дітей з органічними ураженнями нервової системи

Реабілітаційне обстеження дітей з органічними ураженнями нервової системи. Обстеження моторних функцій. Оцінка основних рухових функцій.

Короткий зміст практичних завдань

1. Аналіз відеоматеріалів щодо реабілітаційного обстеження дітей з органічними ураженнями нервової системи.
2. Оцінка основних рухових функцій.
3. Обстеження рухів, тонусу, сили м'язів.

Тема. Фізична терапія, принципи та завдання

Загальні принципи реабілітації дітей зі спастичністю. Визначення проблем у дітей з ЦП, які базуються на МКФ – ДП; Складання цілей реабілітації у SMART форматі; Сенсорномоторна реабілітація.

Короткий зміст практичних завдань

1. Складання цілей реабілітації у SMART форматі
2. Розв'язання задач кейс-методом

Тема. Методики фізичної терапії дітей з органічними ураженнями нервової системи

Основні захворювання та травми ОРА у дітей та підлітків. Остеохондропатії, сколіоз, кривошия, дисплазія кульшових суглобів, клишоногість.

Короткий зміст практичних завдань

1. Мультимедійні презентації студентів щодо методик фізичної терапії дітей з органічними ураженнями нервової системи.
2. Розв'язання задач кейс-методом
3. Контрольна модульна робота

Тема. Загальні принципи реабілітації дітей зі спастичністю

Корекція патологічних положень. Підбір технічних засобів.

Короткий зміст практичних завдань

1. Задачі у кейс-форматі щодо теми фізичної терапії дітей з спастичністю
2. Корекція патологічних положень тіла дітей з ЦП.
3. Підбір технічних засобів для дітей з ЦП.

Рекомендована література

Основна:

1. Антоник В. І. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури / В. І. Антоник, І. П. Антоник, В. Є. Андріанов. – Київ: Професіонал, центр навчальної літератури, 2019. – 336 с.
2. Анатомія та фізіологія дитини: Навчальний посібник / Мардар Г.І., Халаїм Є.А., Бабак С.В., Марценяк І.В. – Чернівці: Рута, 2012. – 175 с.
3. Болезни детей старшего возраста: Руководство для врачей. – М.: Мед пресс-информ, 2012. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и массаж. – М.: ТЕО ТАР-МЕД, 2012. – 558 с. 6. Реабилитация детей с ДЦП / [Е. В. Семёнова, Е. В. Клочкова, А. Е. Коршикова-Морозова та ін.]. – Москва: Лента Книга, 2018. – 584 с. – («Азбука милосердия»: методические и справочные пособия).
5. Jan Stephen Tecklin Pediatric Physical Therapy / [edit by] – Fifth edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2015. – 765 p.
6. Kuliński W. Fizjoterapia w pediatrii / W. Kuliński, K. Zeman, T.Orlik - Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012. – 396 s.
7. Campbells Physical Therapy for Children Expert Consult 5th revised Edition, by Robert J. Palisano, Margo Orlin, Joseph Schreiber, 2016. - 1104 p.
8. Pediatric Rehabilitation, 5th revised Edition: Principles and Practice by Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews, 2015. – 636 p.

Допоміжна:

1. Педіатрія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / За ред. проф. О.В. Тяжкої. – Вид. 5-те випр. та допов. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 1152 с.
2. Панаев М.С. Основы массажа и реабилитации в детской педиатрии / М.С. Панаев – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 320 с.
3. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник / Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. — Львів: Колесо, 2008. — 144 с.
4. Слободян Л.М., Діагностика захворювань та реабілітація дітей / Л.М. Слободян, В.Ф. Лобода, Н.Б. Процайло – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 614 с.
5. Ціж Л. Реабілітаційне обстеження у дітей із церебральним паралічем із порушеним стереотипом ходи / Любов Ціж, Олександр Тодчук // День студентської науки : зб. матеріалів щоріч. студ. наук. конф. - Львів, 2019. - С. 129 - 131. / <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/22775>
6. Introduction to physical therapy, fifth edition, 2016, Michel A. Pagliarulo, 400ps.
7. Szmigiel C. Podstawy diagnostyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - tom I i II / C. Szmigiel - AWF Kraków, 2010. - 589 s.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Международная классификация функционирования, ограниченный жизнедеятельности и здоровья детей и подростков [Электронный ресурс]. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.who.int/publications/list/2016/icd-children/ru/>.
2. <http://formula-rukhu.com.ua/napriamky-diialnosti/reabilitatsiia-v-pediatrici/>
3. <https://www.msp.gov.ua/content/reabilitaciya-ditey-z-invalidnistyu-vnaslidok-dityachogo-cerebralnogo-paralichu.html>
4. Клінічні настанови "Органічні ураження нервової системи у дітей", 2013 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : URL: https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2013_286ykpmd_tserparal_dity.pdf
5. Surveillance of Cerebral Palsy in Europe (SCPE) [Electronic resource] // Access mode: http://www-rheop.ujf-grenoble.fr/scpe2/site_scpe/
6. Шкала великих моторних функцій (Gross Motor Function Measure - GMFM) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://www.dcp.com.ua/sites/default/files/GMFM-blank-ukr.pdf>.
7. Система класифікації великих моторних функцій (GMFCS) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. - Режим доступу : URL: <http://www.dcp.com.ua/GMFCS/>.
8. Manual Ability Classification System for children with cerebral palsy 4 - 18 years [Electronic resource]. - Way of access: URL: <http://www.macs.nu/download-content.php> - Title from the screen.